

Η
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 2 Φεβρουαρίου 2024 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης Λαμπρόπουλος, Πρόεδρος, Βικτωρία Πισμίρη – Μέλος και Ελευθερία Καλαμιώτη – Μέλος και Εισηγήτρια.

Για να εξετάσει την από 27-12-2023 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 2094/28-12-2023 Προδικαστική Προσφυγή της εταιρίας με την επωνυμία «...» με διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής «η προσφεύγουσα»), που εδρεύει στα ... επί της οδού ... αρ. ... όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του ... (εφεξής η «Αναθέτουσα Αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα ζητεί να ακυρωθεί η απόφαση που περιλαμβάνεται στο ακριβές απόσπασμα πρακτικού της ... Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής, με την οποία εγκρίθηκε το 1ο πρακτικό της Επιτροπής του Διαγωνισμού για την αποσφράγιση, τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και την αξιολόγηση των τεχνικών και οικονομικών προσφορών του διαγωνισμού και το 2ο πρακτικό αξιολόγησης δικαιολογητικών κατακύρωσης, κατά το μέρος που γίνονται δεκτές οι προσφορές των συνδιαγωνιζόμενων εταιριών «...» και «...» και αναδεικνύεται ως οριστικός ανάδοχος της σύμβασης ο οικονομικός φορέας «...», καθώς και να ακυρωθεί κάθε άλλη συναφής, με τις ανωτέρω, πράξη ή παράλειψη της Αναθέτουσας Αρχής, προγενέστερη ή μεταγενέστερη αυτών, ακόμα κι αν δεν αναφέρεται ρητώς στην κρινόμενη προδικαστική προσφυγή.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια
Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά το Νόμο

Αριθμός απόφασης : 359 /2024

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής, έχει καταβληθεί παράβολο, ποσού 626,00 € (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»), το οποίο υπερβαίνει κατά 26,00 € το οφειλόμενο νόμιμο παράβολο δεδομένου ότι για τον υπολογισμό της αξίας του παραβόλου δεν λαμβάνεται υπόψη το δικαίωμα προαίρεσης της σύμβασης και ως εκ τούτου, το επιπλέον αυτό ποσό των 26,00 € πρέπει να επιστραφεί στην προσφεύγουσα, ανεξάρτητα από την έκβαση της προσφυγής της.

2. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή με την υπ' αριθμ. πρωτ. ... Διακήρυξη προκήρυξε ηλεκτρονικό ανοικτό διαγωνισμό κάτω των ορίων, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει τιμής, για την ... για δεκαοκτώ (18) μήνες, με δικαίωμα Προαίρεσης (Παράτασης) έως 6 μήνες. Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των 94.900,00 € πλέον ΦΠΑ (117.676, 00 € συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ 24%). Η συνολική εκτιμώμενη αξία της σύμβασης συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης (παράτασης) ανέρχεται στο ποσό των 125.200,00 € πλέον Φ.Π.Α. 24% (155.248,00 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.24%). Η σύμβαση υποδιαιρείται σε δύο Τμήματα και οι προσφορές δύνανται να υποβάλλονται για ένα ή και για τα δύο τμήματα του διαγωνισμού και συγκεκριμένα στα κάτωθι δύο Τμήματα: το Τμήμα 1 - Συντήρηση, επίβλεψη και λειτουργία ... εγκαταστάσεων στο ... εκτιμώμενης αξίας 47.450,00 χωρίς το ΦΠΑ και μη συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης και Τμήμα 2 - Συντήρηση, επίβλεψη και λειτουργία ... εγκαταστάσεων στη ... εκτιμώμενης αξίας 47.450,00 χωρίς το ΦΠΑ και μη συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης. Η ανωτέρω Διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) στις 12-09-2023 με ΑΔΑΜ ... καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ όπου έλαβε συστημικό αριθμό α/α ... Στον διαγωνισμό συμμετείχαν υποβάλλοντας τις προσφορές τους για αμφότερα τα Τμήματά του η προσφεύγουσα, ο οικονομικός φορέας με την επωνυμία «...» και ο οικονομικός φορέας με την

Αριθμός απόφασης : 359 /2024

επωνυμία «...». Η Επιτροπή του Διαγωνισμού με το με αριθμό πρωτ. .../11-10-2023 Πρακτικό (.../03-10-2023) αξιολόγησης δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής και οικονομικής προσφοράς εισηγήθηκε να γίνουν δεκτές τις προσφορές όλων των οικονομικών φορέων, οι οποίες κατετάγησαν και για τα δύο (2) Τμήματα του Διαγωνισμού με την εξής σειρά μειοδοσίας: πρώτος ο οικονομικός φορέας με την επωνυμία «...», δεύτερος ο οικονομικός φορέας με την επωνυμία «...» και τρίτη η προσφεύγουσα, ακολούθως, δε, εισηγήθηκε την ανάδειξη του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» ως προσωρινού αναδόχου και για τα δύο Τμήματα του διαγωνισμού, εκδόθηκε δε προς τούτο η με αριθμ. .../17-10-2023 εγκριτική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής, περί αξιολόγησης δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής και οικονομικής προσφοράς. Εν συνεχεία, στις 23-10-2023, η Αναθέτουσα Αρχή απηύθυνε με ηλεκτρονικό μήνυμα μέσω ΕΣΗΔΗΣ την υπ' αριθμ. πρωτ. .../19-10-2023 πρόσκληση στον προσωρινό ανάδοχο οικονομικό φορέα «...» για την υποβολή δικαιολογητικών κατακύρωσης εντός προθεσμίας δέκα ημερών, κατά, δε, τον έλεγχο, των υποβληθέντων δικαιολογητικών κατακύρωσης (τα οποία υπεβλήθησαν αρχικά στις 02-11-2023 και κατόπιν αιτηθείσας από τον προσωρινό ανάδοχο παράτασης και στις 20-11-2023 ως λοιπά δικαιολογητικά κατακύρωσης) διαπιστώθηκαν ελλείψεις στα δικαιολογητικά αυτά και ζητήθηκε από τον ανωτέρω οικονομικό φορέα η συμπλήρωσή τους εντός δεκαήμερης προθεσμίας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 103 του Ν. 4412/2016, με την αποστολή σε αυτόν της από 27-11-2023 πρόσκλησης της Αναθέτουσας Αρχής ζητώντας, μεταξύ άλλων, να προσκομιστεί (i) Έντυπο Ε4 σε ισχύ και (ii) Λαμβάνοντας υπόψη τον κατάλογο τεχνικού προσωπικού που απέστειλε ο προσωρινός ανάδοχος, να αναφερθεί αναλυτικά το προσωπικό το οποίο θα διατεθεί: α) για το τμήμα 1 στο ... και β) για το τμήμα 2 στη ... (πρόσκληση με το εξής περιεχόμενο, μεταξύ άλλων αιτηθέντων: «Αξιότιμε κ ..., έπειτα από έλεγχο που προέβη η επιτροπή Διενέργειας και Αξιολόγησης προσφορών - πάσης φύσεως παροχής υπηρεσιών, όσον αφορά στα δικαιολογητικά κατακύρωσης παρακαλούμε όπως εντός δέκα (10) ημερών μας προσκομίσετε τα κάτωθι : (...) 2. Έντυπο Ε4 σε ισχύ 3. Λαμβάνοντας υπόψη τον κατάλογο τεχνικού προσωπικού που

Αριθμός απόφασης : 359 /2024

αποστέιλτε, παρακαλούμε όπως, αναφέρετε αναλυτικά το προσωπικό το οποίο θα διατεθεί: α) για το τμήμα 1 στο ... και β) για το τμήμα 2 στη ... (...)). Η Επιτροπή του Διαγωνισμού έλεγξε εκ νέου τα υποβληθέντα συμπληρωματικά δικαιολογητικά κατακύρωσης και, αφού τα βρήκε πλήρη και σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης, εισηγήθηκε ομόφωνα με το με αριθμό .../08.12.2023 Πρακτικό της, την κατακύρωση του αποτελέσματος του Διαγωνισμού στον ανωτέρω οικονομικό φορέα. Με την προσβαλλόμενη με αριθμ. .../11-12-2013 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής εγκρίθηκε το ως άνω .../08.12.2023 (.../08-12-2023) Πρακτικό της Επιτροπής του Διαγωνισμού και κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού στον οικονομικό φορέα με την επωνυμία «...» και για τα δύο Τμήματα του διαγωνισμού.

3. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του, της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, της νομικής φύσης και της δραστηριότητας που η Αναθέτουσα Αρχή ασκεί, υπάγεται στις διατάξεις του Ν. 4412/2016, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του νόμου αυτού, η δε ΕΑΔΗΣΥ, ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

4. Επειδή, η προδικαστική προσφυγή ασκήθηκε εμπρόθεσμα στις 27-12-2023 (την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά τις αργίες στις 25 και 26-12-2023), με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος I τουπ.δ. 39/2017, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στις 15-12-2023, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ. Μετ' ενόμου συμφέροντος η προσφεύγουσα ασκεί την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή, στρεφόμενη κατά της αποδοχής της προσφοράς του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και της ανάδειξης αυτού ως οριστικού αναδόχου, καθώς και κατά του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...», ως έχουσα υποβάλλει παραδεκτή προσφορά στον επίμαχο διαγωνισμό, επιδιώκοντας την ανάθεση σε αυτήν της σύμβασης.

5. Επειδή, στις 29-12-2023 η Αναθέτουσα Αρχή προέβη σε κοινοποίηση της προδικαστικής προσφυγής προς τους ενδιαφερόμενους,

Αριθμός απόφασης : 359 /2024

μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με το άρ. 365, παρ. 1, σημ. α' του Ν. 4412/2016 και το άρ. 9, παρ. 1, σημ. α' του π.δ. 39/2017.

6. Επειδή, στις 08-01-2024 ο οικονομικός φορέας με την επωνυμία «...» απέστειλε με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ΕΑΔΗΣΥ την παρέμβασή του επί της κρινόμενης προσφυγής, με τα συνημμένα επ' αυτής έγγραφα, όπως, όμως, προκύπτει από τον ηλεκτρονικό τόπο του προκειμένου διαγωνισμού, δεν υπέβαλε αυτήν, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 362 παρ. 1 εδαφ. α' και παρ.3 του Ν. 4412/2016 και τα άρθρα. 7 και 8 του π.δ. 39/2017, ούτως ώστε να λάβουν γνώση τα ενδιαφερόμενα μέρη και να προβάλλουν τους ισχυρισμούς επ' αυτής και, ως εκ τούτου, δεν λαμβάνεται υπ' όψιν από το Κλιμάκιο.

7. Επειδή, στις 11-01-2024 η Αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, τις υπ' αρ. πρωτ. .../11-01-2024 απόψεις της.

8. Επειδή, στις 16-01-2024 η προσφεύγουσα κοινοποίησε, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, το με ίδια ημερομηνία υπόμνημά της.

9. Επειδή, η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕΛΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕΛΣυν

70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.).

10. Επειδή, οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, επάγονται δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (ΣτΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 Siac Construction Ltd, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

11. Επειδή, με τον λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής για τον οικονομικό φορέα με την επωνυμία «...», η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής των διαγωνιζομένων οικονομικών φορέων η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε να απορρίψει ως απαράδεκτη την προσφορά του συμμετέχοντος στο διαγωνισμό ανωτέρω οικονομικού φορέα, για το λόγο ότι στο υποβληθέν ΕΕΕΣ του (ΜΕΡΟΣ IV/ Κριτήρια Επιλογής/ Γ. /Τεχνικό προσωπικό ή τεχνικές υπηρεσίες για τον έλεγχο της ποιότητας) δεν κατονόμασε, ως όφειλε, τους τεχνικούς που πρόκειται να εργαστούν στο έργο ως (α) ηλεκτρολόγος με άδεια αρχιτεχνίτη Α΄ ειδικότητας τουλάχιστον πενταετούς ισχύος, (β) ηλεκτρολόγος ή μηχανολόγος ΠΕ ή ΤΕ, υπεύθυνος έργου τουλάχιστον πενταετούς επαγγελματικής δραστηριότητας, (γ) ηλεκτρολόγος ή μηχανολόγος ΠΕ, υπεύθυνος μηχανικός συντήρησης της εγκατάστασης, τουλάχιστον πενταετούς επαγγελματικής δραστηριότητας, με επακόλουθο να μην αποσαφηνίζεται αν το τεχνικό προσωπικό ανήκει στην ίδια τη διαγωνιζόμενη εταιρεία ή σε τρίτο οικονομικό φορέα στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται για την κάλυψη της συγκεκριμένης συμβατικής απαίτησης, με αποτέλεσμα να μην αποδεικνύεται προσηκόντως η τεχνική και επαγγελματική ικανότητά της σύμφωνα με το άρθρο 2.2.6 της Διακήρυξης. Επί του λόγου αυτού, η **Αναθέτουσα Αρχή στις Απόψεις της** αναφέρει ότι, καίτοι δεν κατονομάστηκαν τα στελέχη του τεχνικού προσωπικού στο ΕΕΕΣ του προαναφερόμενου οικονομικού φορέα, η προσφορά του κρίθηκε αποδεκτή με το σκεπτικό ότι μόνη η υποβολή του ΕΕΕΣ αρκεί ως έγγραφο δεσμευτικό για την προαπόδειξη των κριτηρίων επιλογής και, ότι εφόσον αναδεικνύονταν προσωρινός ανάδοχος, τότε θα ελάμβανε χώρα η πλήρης απόδειξη τούτων με την προσκόμιση των αποδεικτικών μέσων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2.2.9.2 της Διακήρυξης. Αλλά, ακόμη και αν, κατά την Αναθέτουσα Αρχή, η πλημμέλεια αυτή κριθεί βάσιμη, και πάλι, η προσφορά του ανωτέρω οικονομικού φορέα δεν δύναται να απορριφθεί ως απαράδεκτη πριν αυτός κληθεί σε παροχή διευκρινίσεων ή συμπληρώσεων κατ' εφαρμογή του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016. **Η προσφεύγουσα στο υπόμνημά της επί των απόψεων της Αναθέτουσας Αρχής επί του ανωτέρω λόγου** αναφέρει

ότι ο ανωτέρω οικονομικός φορέας δεν έχει προβεί σε προαπόδειξη του προσωπικού του και ότι απαραδέκτως η Αναθέτουσα Αρχή προσπαθεί να διασώσει την προσφορά του, διότι δεν μπορεί να θεραπευθεί οποιαδήποτε έλλειψη των προσφορών κατά προφανή παραβίαση της αρχής της διαφάνειας την οποία, άλλωστε, το εν λόγω άρθρο περιγράφει.

12. Επειδή, επί του **παραπάνω λόγου** της κρινόμενης προσφυγής λεκτέα είναι τα εξής: Σύμφωνα με το άρθρο 2.2.6 - Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα της Διακήρυξης «Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται: (...) καθώς και β) να διαθέτουν το απαιτούμενο τεχνικό προσωπικό, με τις αντίστοιχες άδειες ή και βεβαιώσεις αναγγελίας δραστηριότητας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ν. 3982/2011 και το Π.Δ.108/2013. Συγκεκριμένα, να διαθέτουν: ΤΜΗΜΑ 1 + τουλάχιστον έναν (1) ηλεκτρολόγο κάτοχο άδειας αρχιτεχνίτη Α' ειδικότητας, η οποία να έχει εκδοθεί, σύμφωνα με το Π.Δ. 108/2013, πριν από τουλάχιστον 5 έτη . + τουλάχιστον έναν (1) Ηλεκτρολόγο ή Μηχανολόγο ΠΕ ή ΤΕ ως Υπεύθυνο Έργου κάτοχο αναγγελίας έναρξης δραστηριότητας, η οποία να έχει εκδοθεί, σύμφωνα με το Π.Δ. 108/2013, πριν από τουλάχιστον 5 έτη. + τουλάχιστον έναν (1) Ηλεκτρολόγο ή Μηχανολόγο ΠΕ ως Υπεύθυνο Μηχανικό Συντήρησης της εγκατάστασης κάτοχο αναγγελίας έναρξης δραστηριότητας, η οποία να έχει εκδοθεί, σύμφωνα με το Π.Δ. 108/2013, πριν από τουλάχιστον 7 έτη. ΤΜΗΜΑ 2 + τουλάχιστον έναν (1) ηλεκτρολόγο κάτοχο άδειας αρχιτεχνίτη Α' ειδικότητας, η οποία να έχει εκδοθεί, σύμφωνα με το Π.Δ. 108/2013, πριν από τουλάχιστον 5 έτη . + τουλάχιστον έναν (1) Ηλεκτρολόγο ή Μηχανολόγο ΠΕ ή ΤΕ ως Υπεύθυνο Έργου κάτοχο αναγγελίας έναρξης δραστηριότητας, η οποία να έχει εκδοθεί, σύμφωνα με το Π.Δ. 108/2013, πριν από τουλάχιστον 5 έτη. + τουλάχιστον έναν (1) Ηλεκτρολόγο ή Μηχανολόγο ΠΕ ως Υπεύθυνο Μηχανικό Συντήρησης της εγκατάστασης κάτοχο αναγγελίας έναρξης δραστηριότητας, η οποία να έχει εκδοθεί, σύμφωνα με το Π.Δ. 108/2013, πριν από τουλάχιστον 7 έτη. Επισημαίνεται ότι, ο Υπεύθυνος Έργου και ο Υπεύθυνος Μηχανικός Συντήρησης δύναται να είναι το ίδιο πρόσωπο εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρούσας. Τα φυσικά πρόσωπα που δηλώνονται από τον

προσφέροντα στην Ομάδα Έργου δύνανται να απασχολούνται με εξαρτημένη σχέση εργασίας ή σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών, η οποία είναι σε ισχύ, ήδη κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς. Στην τελευταία αυτή περίπτωση θεωρούνται ίδιοι πόροι του οικονομικού φορέα και όχι τρίτοι δανείζοντες και δεν απαιτείται εκ μέρους τους η υποβολή ΕΕΕΣ και των σχετικών αποδεικτικών μέσων. Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων οι ανωτέρω απαιτήσεις μπορούν να καλύπτονται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης.». Σύμφωνα με το άρθρο 2.4.6 - Λόγοι απόρριψης προσφορών της Διακήρυξης «Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α(...), β) η οποία περιέχει ατελείς, ελλιπείς, ασαφείς ή λανθασμένες πληροφορίες ή τεκμηρίωση, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που περιέχονται στο ΕΕΕΣ, εφόσον αυτές δεν επιδέχονται συμπλήρωσης, διόρθωσης, αποσαφήνισης ή διευκρίνισης ή, εφόσον επιδέχονται, δεν έχουν αποκατασταθεί από τον προσφέροντα, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, σύμφωνα το άρθρο 102 του ν. 4412/2016 και την παρ. 3.1.2.1 της παρούσας διακήρυξης,(...) ιβ) εάν από τα δικαιολογητικά του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, που προσκομίζονται από τον προσωρινό ανάδοχο, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με τις παραγράφους 2.2.4. επ., περί κριτηρίων επιλογής, (...)». Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 3.1.2 - Αξιολόγηση προσφορών της Διακήρυξης «3.1.2.1 Μετά την κατά περίπτωση ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών η Αναθέτουσα Αρχή προβαίνει στην αξιολόγηση αυτών, μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο ΕΣΗΔΗΣ οργάνων της, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων. Η αναθέτουσα αρχή, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητά από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές

πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Η συμπλήρωση ή η αποσαφήνιση ζητείται και γίνεται αποδεκτή υπό την προϋπόθεση ότι δεν τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα και ότι αφορά σε στοιχεία ή δεδομένα, των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της καταληκτικής προθεσμίας παραλαβής προσφορών. Τα ανωτέρω ισχύουν κατ' αναλογίαν και για τυχόν ελλείπουσες δηλώσεις, υπό την προϋπόθεση ότι βεβαιώνουν γεγονότα αντικειμενικώς εξακριβώσιμα (...). Από την επισκόπηση του υποβληθέντος ΕΕΕΣ εκ μέρους του ανωτέρω οικονομικού φορέα (σελ. 10 επ. και σελ.12-13) προκύπτει ότι στο Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής - Τεχνικό προσωπικό ή τεχνικές υπηρεσίες για τον έλεγχο της ποιότητας (...), ο φορέας αυτός προέβη στην κατωτέρω δήλωση με το εξής περιεχόμενο: «Παρακαλώ περιγράψτε Η εταιρεία ... διαθέτει το απαιτούμενο τεχνικό προσωπικό, με τις αντίστοιχες άδειες ή και βεβαιώσεις αναγγελίας δραστηριότητας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ν. 3982/2011 και το Π.Δ.108/2013. Συγκεκριμένα, για κάθε τμήμα διαθέτει:: • τουλάχιστον έναν (1) ηλεκτρολόγο κάτοχο άδειας αρχιτεχνίτη Α' ειδικότητας, η οποία να έχει εκδοθεί, σύμφωνα με το Π.Δ. 108/2013, πριν από τουλάχιστον 5 έτη . • τουλάχιστον έναν (1) Ηλεκτρολόγο ή Μηχανολόγο ΠΕ ή ΤΕ ως Υπεύθυνο Έργου κάτοχο αναγγελίας έναρξης δραστηριότητας, η οποία να έχει εκδοθεί, σύμφωνα με το Π.Δ. 108/2013, πριν από τουλάχιστον 5 έτη. • τουλάχιστον έναν (1) Ηλεκτρολόγο ή Μηχανολόγο ΠΕ ως Υπεύθυνο Μηχανικό Συντήρησης της εγκατάστασης, κάτοχο αναγγελίας έναρξης δραστηριότητας, η οποία να έχει εκδοθεί, σύμφωνα με το Π.Δ. 108/2013, πριν από τουλάχιστον 7 έτη. Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε: Όχι Ποσοστό υπεργολαβίας Ο οικονομικός φορέας προτίθεται, ενδεχομένως, να αναθέσει σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας το ακόλουθο μέρος (δηλαδή ποσοστό) της σύμβασης. Επισημαίνεται ότι εάν ο οικονομικός φορέας έχει αποφασίσει να αναθέσει μέρος της σύμβασης σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας και στηρίζεται στις ικανότητες του υπεργολάβου για την εκτέλεση του εν λόγω μέρους, τότε θα πρέπει να συμπληρωθεί χωριστό ΕΕΕΣ

για τους σχετικούς υπεργολάβους, βλέπε μέρος II, ενότητα Γ ανωτέρω. Προσδιορίστε 0% Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε: Όχι». Η ανωτέρω δήλωση στο οικείο πεδίο του ΕΕΕΣ του οικονομικού αυτού φορέα δεν είναι σύμφωνη με τους προαναφερόμενους όρους της Διακήρυξης, που απαιτούν ρητά να δηλώνονται από τον προσφέροντα τα φυσικά πρόσωπα της Ομάδας Έργου, ως αυτή (η Ομάδα) προβλέπεται από την Διακήρυξη ανά Τμήμα της προκείμενης σύμβασης, ήτοι να αναφέρονται τα ονόματα του απαιτούμενου τεχνικού προσωπικού, η, δε, απαίτηση αυτή της Διακήρυξης δεν καλύπτεται με την απλή επανάληψη της διατύπωσης του οικείου όρου της Διακήρυξης διότι, εκτός των άλλων, η εκ μέρους του ανωτέρω οικονομικού φορέα δήλωση στο υποβληθέν ΕΕΕΣ του με το προαναφερθέν περιεχόμενο δεν προαποδεικνύει την δέσμευση αυτού, περί των συγκεκριμένων προσώπων του απαιτούμενου τεχνικού προσωπικού που θα απασχοληθούν, είτε ανήκουν στο προσωπικό του οικονομικού φορέα, είτε αν ο οικονομικός φορέα στηρίζεται στις ικανότητες τρίτων για την κάλυψη της εν λόγω απαίτησης, ως βάσιμα προβάλλει και η προσφεύγουσα, απορριπτομένων ως αβάσιμων των ισχυρισμών της Αναθέτουσας Αρχής. Περαιτέρω, επί του ισχυρισμού της Αναθέτουσας Αρχής περί της δυνατότητας συμπλήρωσης της προσφοράς του ανωτέρω οικονομικού φορέα κατ' άρθρο 102 του Ν. 4412/2016 (βλ. όρο 3.1.2.1 της Διακήρυξης), λεκτέα είναι τα εξής: Η παράλειψη αυτή εκ μέρους του ανωτέρω οικονομικού φορέα καθιστά την προσφορά του αποκλειστέα, μη δυνάμενης να εφαρμοστεί της διαδικασίας διόρθωσης/συμπλήρωσης κατ' εφαρμογή του άρθρου 102 Ν. 4412/2016 (όρος 3.1.2.1 της Διακήρυξης), διότι, σύμφωνα με το τροποποιημένο αυτό άρθρο 102 ν. 4412/2016, η διαδικασία αυτή αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση σύμφωνα με τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, χωρίς να υφίσταται δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να ζητήσει από υποψήφιο να διευκρινίσει την προσφορά του με αποτέλεσμα την υποβολή, στην πραγματικότητα, νέας προσφοράς απ' αυτόν (ΣΤΕ 147/2022, Τμήμα Δ'). Περαιτέρω, τυχόν κλήση σε παροχή διευκρινίσεων «... θα συνιστούσε παροχή δυνατότητας να προσκομισθεί ουσιώδες στοιχείο, απαιτούμενο επί ποινή

αποκλεισμού, και όχι απλώς κλήση προς διευκρίνιση επουσιώδους ασάφειας ή προς διόρθωση τυπικού σφάλματος ή επουσιώδους πλημμέλειας» (βλ. ΣΤΕ 147/2022, σκ. 34). Ως, άλλωστε, έχει κριθεί: «...η αναθέτουσα αρχή δεν έχει την ευχέρεια να ζητήσει συμπλήρωση ή διευκρίνιση από οικονομικό φορέα, ο οποίος ουδεμία απάντηση έδωσε σε ερώτημα του Ε.Ε.Ε.Σ σχετικό με την πλήρωση ποιοτικού κριτηρίου» (βλ. ΣΤΕ 827/2019, 1490/2019, 725/2022, 505/2021). Εν προκειμένω, ως προκύπτει από την επισκόπηση του υποβληθέντος εκ μέρους του ανωτέρω οικονομικού φορέα ΕΕΕΣ του, το οικείο πεδίο του ΕΕΕΣ περιλαμβάνει μόνο απλή επανάληψη της οικείας απαίτησης της Διακήρυξης, χωρίς να έχει προηγηθεί από τον προσφέροντα η ρητά απαιτούμενη εκ του ανωτέρω ουσιώδους όρου της Διακήρυξης σχετική απάντηση/εγγραφή περί των φυσικών προσώπων της Ομάδας Έργου (απαιτούμενο τεχνικό προσωπικό) που θα μπορούσε να διευκρινιστεί, οπότε τυχόν συμπλήρωση του οικείου πεδίου θα συνιστούσε μεταγενέστερη (μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών) ανεπίτρεπτη τροποποίηση της προσφοράς που έχει υποβληθεί, κατά καταστρατήγηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της νομιμότητας, απορριπτομένων ως αβάσιμων των ισχυρισμών της Αναθέτουσας Αρχής. Συνακόλουθα, η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε κατά δέσμια αρμοδιότητα να απορρίψει την προσφορά του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» για τον λόγο αυτό. Επομένως, σύμφωνα με τα ανωτέρω, ο ανωτέρω λόγος της κρινόμενης προσφυγής είναι βάσιμος και πρέπει να γίνει δεκτός.

13. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής για τον οικονομικό φορέα με την επωνυμία «...», η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με το υποβληθέν ΕΕΕΣ του, δεν πληρούται το κριτήριο επιλογής της Διακήρυξης σχετικά με το απαιτούμενο προσωπικό (άρθρο 2.2.6 της Διακήρυξης), καθότι η προτεινόμενη ομάδα έργου είναι η κάτωθι: 1... , για την οποία δεν έχει υποβληθεί η απαραίτητη βεβαίωση αναγγελίας. 2... , 3. ... 4. ... ο οποίος παρόλο που υπήρχε στον ετήσιο πίνακα Ε4 με ημερομηνία έκδοσης 4/11/2022 της εν λόγω εταιρίας, κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς της, ήτοι στις 27-09-2023, είχε ήδη αποχωρήσει. Συγκεκριμένα, υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι ο ...

Αριθμός απόφασης : 359 /2024

αποτελούσε και αποτελεί προσωπικό της δικής της εταιρίας και, παρ' όλα αυτά, δηλώθηκε από τον ανωτέρω οικονομικό φορέα ως δικό του προσωπικό, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων, διότι από 20-3-2023 το ανωτέρω πρόσωπο ανήκει στο εργατικό δυναμικό της ίδιας της προσφεύγουσας, επισυνάπτει, δε, προς τούτου και την Βεβαίωση Προϋπηρεσίας από τον ... όπου διακρίνεται ότι ο ... ανήκε στο εργατικό δυναμικό του προαναφερόμενου οικονομικού φορέα κατά το χρονικό διάστημα από τον 03/2019 έως και τον 03/2023, ενώ μετέπειτα, ως προελέχθη, ανήκει στο δικό της εργατικό δυναμικό. Επομένως, ως προβάλλει η προσφεύγουσα, κατά την υποβολή της προσφοράς του ανωτέρω οικονομικού φορέα στις 27-09-2023, το ανωτέρω πρόσωπο δεν ανήκε στο προσωπικό του και, ως εκ τούτου, προκύπτει πως τα άτομα τα οποία πληρούσαν τα κριτήρια του διαγωνισμού ήταν σε αριθμό δύο (2), κάτι που σημαίνει πως κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του ο προαναφερόμενος οικονομικός φορέας δεν διέθετε τα κατάλληλα προσόντα για την κάλυψη και πραγματοποίηση των απαιτήσεων της σύμβασης. Τέλος, η προσφεύγουσα προβαίνει και στις εξής διαπιστώσεις από την επισκόπηση των δικαιολογητικών κατακύρωσης (σελ. 11-13 της προσφυγής): 1) ότι η ... δεν έχει τις απαραίτητες βεβαιώσεις αναγγελίας, ο ... ήδη από την ημερομηνία υποβολής προσφοράς της εν λόγω εταιρίας, δεν αποτελούσε προσωπικό της, ενώ ο ίδιος δεν δηλώθηκε ούτε στο πεδίο του ΕΕΕΣ, που αφορά την στήριξη στις ικανότητες τρίτων 2) τα δύο από 07/12/2023 αρχεία που υποβλήθηκαν από την εν λόγω εταιρία, επίσης δεν πληρούν τις προδιαγραφές τις Διακήρυξης, καθώς ο ... δεν αποτελεί προσωπικό της, ο κ. ... σύμφωνα με το Ε4 του έτους 2022, το οποίο υποβλήθηκε με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης δεν αποτελεί, επίσης, προσωπικό της και τέλος ο ... δεν διαθέτει τα απαιτούμενα προσόντα καθώς έχει άδεια Τεχνίτη Ηλεκτρολόγου, κάτι το οποίο δεν είναι επιτρεπτό σύμφωνα με την Διακήρυξη. Επί του λόγου αυτού, **η Αναθέτουσα Αρχή στις Απόψεις της** αναφέρει ότι τα αρμόδια όργανα του διαγωνισμού δεν έχουν τη δυνατότητα επαλήθευσης των πληροφοριών που παρέχουν οι διαγωνιζόμενοι οικονομικοί φορείς δια του ΕΕΕΣ, το οποίο, εξάλλου, παρέχει προαπόδειξη προς τον σκοπό της επιτάχυνσης των διαγωνιστικών διαδικασιών και ελάφρυνσης των διαγωνιζομένων από την

Αριθμός απόφασης : 359 /2024

υποχρέωση προσκόμισης πολυάριθμων πιστοποιητικών και εγγράφων ως προς τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής, ιδίως προς τον σκοπό της διευκόλυνσης συμμετοχής μικρομεσαίων επιχειρήσεων και τη μείωση του χρόνου προετοιμασίας μιας προσφοράς, και, στο πλαίσιο αυτό, ερείδεται επί μιας καταρχήν εμπιστοσύνης ως προς τον υποβάλλοντα οικονομικό φορέα και όσον αφορά τα εξ αυτού δηλούμενα, τα οποία θα ελεγχθούν επισταμένως κατά το στάδιο αξιολόγησης δικαιολογητικών κατακύρωσης πριν την οριστικοποίηση της ανακήρυξης του ως αναδόχου. Υποστηρίζει η Αναθέτουσα Αρχή ότι με το σκεπτικό αυτό και δεδομένου ότι ο ανωτέρω οικονομικός φορέας είχε συμπληρώσει προσηκόντως το αντίστοιχο πεδίο του ΕΕΕΣ, προαποδεικνύοντας την πλήρωση της επίμαχης απαίτησης του άρθρου 2.2.6 της διακήρυξης, νομίμως τα αρμόδια όργανα του Οργανισμού της έκαναν δεκτή την προσφορά του. Αναφέρει, δε, η Αναθέτουσα Αρχή, μεταξύ άλλων, ότι ακόμα και αν ήθελε υποτεθεί ότι από τα προσκομισθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης δεν αποδεικνύεται η πλήρωση των απαιτήσεων της Διακήρυξης για ένα έκαστο φυσικό πρόσωπο της ομάδας έργου, η προσφορά του οικονομικού φορέα ... δεν μπορεί να απορριφθεί, προτού αυτός κληθεί ειδικώς να προσκομίσει/συμπληρώσει τα υποβληθέντα ελλείποντα ή/και πλημμελή δικαιολογητικά, αναφέρει, δε, ότι κατά ρητή πρόβλεψη του άρθρου 3.2 της Διακήρυξης, ο αναδειχθείς ανάδοχος οικονομικός φορέας δύναται, μέχρι και τη σύναψη της σύμβασης, να ενημερώσει την αναθέτουσα αρχή για οποιεσδήποτε μεταβολές έχουν επέλθει κατά τη διάρκεια της ένδικης διαγωνιστικής διαδικασίας στις προϋποθέσεις και τα προσόντα συμμετοχής του και με τον τρόπο αυτό, ο ανάδοχος μπορεί να προβεί σε αντικατάσταση ενός μέλους του τεχνικού προσωπικού από κάποιο άλλο που να πληροί τις απαιτήσεις της Διακήρυξης, ακόμα και αν το τελευταίο δεν είχε δηλωθεί στο ΕΕΕΣ, χωρίς το γεγονός αυτό να συνιστά τροποποίηση της προσφοράς, καθώς η ελάχιστη απαίτηση βάσει της οποίας πρέπει να κριθεί ως αποδεκτή η προσφορά είναι η συμπερίληψη στην ομάδα έργου των προσώπων με τα προσόντα που προβλέπονται στην παρ. 2.2.6 της Διακήρυξης. Τέλος, αναφέρει, μεταξύ άλλων, η Αναθέτουσα Αρχή ότι τα αρμόδια όργανα του διαγωνισμού έλαβαν υπόψη τους το μεταγενέστερο

χρονολογικά αρχείο (δηλαδή, αυτό που υπογράφηκε την 7-12-2023 στις 16:26:06 και όχι αυτό που είχε υπογραφεί στις 14:46:30), το οποίο αναφέρει τα ονόματα των στελεχών που είχαν δηλωθεί από τον εν λόγω διαγωνιζόμενο στο ΕΕΕΣ, κρίνοντας πως η υποβολή του πρώτου χρονολογικά αρχείου (αυτού που είχε υπογραφεί στις 14:46:30) οφείλεται σε πρόδηλη παραδρομή του διαγωνιζομένου, αναφέροντας, επίσης, ότι ακόμα, και αν υπήρχε οποιαδήποτε σχετική αμφιβολία, ο εν λόγω οικονομικός φορέας έπρεπε να κληθεί προς διευκρίνιση της προσφοράς του, βάσει του άρθρου 3.2 της Διακήρυξης, χωρίς να μπορεί να αποκλειστεί αυτομάτως από τη συνέχεια του διαγωνισμού, σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν παραπάνω. **Η προσφεύγουσα στο υπόμνημά της επί των απόψεων της Αναθέτουσας Αρχής** επί του ανωτέρω λόγου αναφέρει ότι απαραδέκτως η Αναθέτουσα Αρχή προσπαθεί να διασώσει την προσφορά του ανωτέρω οικονομικού φορέα, «...» και παρατύπως επικαλείται το άρθρο 103 του ν. 4412/2016, το οποίο δεν μπορεί να θεραπεύσει οποιαδήποτε έλλειψη των προσφορών, κατά προφανή παραβίαση της αρχής της διαφάνειας, την οποία, άλλωστε, το εν λόγω άρθρο περιγράφει. Υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι ο ανωτέρω οικονομικός φορέας δεν πληροί τα κριτήρια της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας και, συγκεκριμένα, δεν διαθέτει το απαιτούμενο προσωπικό, καθώς τα δηλωμένα άτομα δεν καλύπτουν τις προδιαγραφές της διακήρυξης, έχουν υποβληθεί δύο (2) διαφορετικοί κατάλογοι προσωπικού και η Αναθέτουσα Αρχή δεν πρέπει να επιλέγει έναν (1) εξ αυτών, καθώς αυτό αποτελεί εναλλακτική προσφορά και, τέλος, δεν έχει υποβάλει καμία δήλωση οψιγενών μεταβολών, παρόλο που η προσφορά του έχει τροποποιηθεί, σύμφωνα με τα υποβληθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης.

14. Επειδή, επί του παραπάνω λόγου της κρινόμενης προσφυγής λεκτέα είναι τα εξής: προς αποφυγή άσκοπων επαναλήψεων, τα οριζόμενα από τα άρθρα 2.2.6, 2.4.6 και 3.1.2 της Διακήρυξης αναφέρονται στην σκέψη 12 της παρούσας, επιπροσθέτως, αναφέρεται ότι, σύμφωνα, δε, με το άρθρο 2.2.9.2 - Αποδεικτικά μέσα της Διακήρυξης «Α. Για την απόδειξη της μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού κατ' άρθρο 2.2.3 και της πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής κατά τις παραγράφους 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και

2.2.7, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα δικαιολογητικά του παρόντος. Η προσκόμιση των εν λόγω δικαιολογητικών γίνεται κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.2 από τον προσωρινό ανάδοχο. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας. (...) β) Υπογεγραμμένο ονομαστικό κατάλογο του τεχνικού προσωπικού που θα απασχοληθεί στην εκτέλεση της παρούσας σύμβασης, ήτοι: ▪ τουλάχιστον ενός (1) αρχιτεχνίτη ηλεκτρολόγου Α' ειδικότητας ▪ τουλάχιστον ενός (1) Ηλεκτρολόγου ή Μηχανολόγου ΠΕ ή ΤΕ ▪ τουλάχιστον ενός (1) Ηλεκτρολόγου ή Μηχανολόγου ΠΕ Ο κατάλογος τεχνικού προσωπικού θα συνοδεύεται από: ▪ άδεια για τον αρχιτεχνίτη ηλεκτρολόγο Α' ειδικότητας, η οποία να έχει εκδοθεί, σύμφωνα με το Π.Δ. 108/2013, πριν από τουλάχιστον 5 έτη ▪ βεβαίωση αναγγελίας έναρξης δραστηριότητας για τον Υπεύθυνο Έργου, η οποία έχει εκδοθεί, σύμφωνα με το Π.Δ. 108/2013, πριν από τουλάχιστον 5 έτη και ▪ βεβαίωση αναγγελίας έναρξης δραστηριότητας για τον Υπεύθυνο Μηχανικό Συντήρησης, η οποία έχει εκδοθεί, σύμφωνα με το Π.Δ. 108/2013, πριν από τουλάχιστον 7 έτη. **Επισήμανση:** Οποιαδήποτε αλλαγή στα πρόσωπα του απασχολούμενου προσωπικού κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης είναι δυνατή μόνο κατόπιν προηγούμενης έγκρισης της αναθέτουσας αρχής και μόνο από πρόσωπα αντίστοιχων ειδικοτήτων/ιδιοτήτων που καλύπτουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις της παρούσας. Στο σχετικό αίτημα του αναδόχου προς την αναθέτουσα αρχή θα περιλαμβάνονται όλα τα προβλεπόμενα στην παρούσα παράγραφο δικαιολογητικά για το προτεινόμενο νέο στέλεχος του απασχολούμενου προσωπικού. Κατ' εξαίρεση και μόνο σε στην περίπτωση άδειας/ρεπό του ηλεκτρολόγου κάθε κτιρίου (με δεδομένο ότι δεν πρόκειται για οριστική αλλαγή/αντικατάσταση προσωπικού) δεν απαιτείται να τηρηθεί η ως άνω διαδικασία, αλλά ο Ανάδοχος οφείλει να ενημερώνει σχετικώς τον Οργανισμό, να τον αντικαθιστά με αδειούχο αρχιτεχνίτη ηλεκτρολόγο και να καταθέτει την άδεια αυτού. **Επισημαίνεται, επίσης, ως προς το απαιτούμενο τεχνικό προσωπικό:** • σε περίπτωση φυσικών προσώπων που αποτελούν ίδιους πόρους του οικονομικού φορέα, κατά την έννοια της παρ. 2.2.6,

προσκομίζεται επιπροσθέτως, κατά περίπτωση, αντίγραφο της υποβαλλόμενης κατάστασης προσωπικού του προσφέροντος στην Επιθεώρηση Εργασίας (έντυπο Ε4) ή σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών, η οποία είναι σε ισχύ, ήδη κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς. • σε περίπτωση φυσικών προσώπων που δεν αποτελούν ίδιους πόρους του οικονομικού φορέα, κατά την έννοια της παρ. 2.2.6, προσκομίζεται επιπροσθέτως δήλωση συνεργασίας του εξωτερικού συνεργάτη, στην οποία ο τελευταίος θα δηλώνει ότι έχει λάβει γνώση του συνόλου των όρων της παρούσας διακήρυξης, ότι δεσμεύεται να συνεργαστεί με τον προσφέροντα οικονομικό φορέα καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης και ότι δεν συμμετέχει με οποιοδήποτε τρόπο σε άλλη προσφορά για τον ίδιο διαγωνισμό. (...)). Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 3.2 - Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου - Δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου της Διακήρυξης «Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση στον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ και τον καλεί να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα όλων των δικαιολογητικών που περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.9.2. της παρούσας διακήρυξης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της διακήρυξης, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των παραγράφων 2.2.4 - 2.2.8 αυτής. Ειδικότερα, το σύνολο των στοιχείων και δικαιολογητικών της ως άνω παραγράφου αποστέλλονται από αυτόν σε μορφή ηλεκτρονικών αρχείων με μορφότυπο PDF, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στην παράγραφο 2.4.2.5 της παρούσας. Εντός της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και το αργότερο έως την τρίτη εργάσιμη ημέρα από την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, προσκομίζονται με ευθύνη του οικονομικού φορέα, στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε κλειστό φάκελο, στον οποίο

αναγράφεται ο αποστολέας, τα στοιχεία του Διαγωνισμού και ως παραλήπτης η Επιτροπή Διαγωνισμού, τα στοιχεία και δικαιολογητικά, τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε έντυπη μορφή (ως πρωτότυπα ή ακριβή αντίγραφα), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις της ως άνω παραγράφου 2.4.2.5. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, η αναθέτουσα αρχή καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα ή να παράσχει διευκρινήσεις, με την έννοια του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης σε αυτόν. Ο προσωρινός ανάδοχος δύναται να υποβάλει αίτημα, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, προς την αναθέτουσα αρχή, για παράταση της ως άνω προθεσμίας, συνοδευόμενο από αποδεικτικά έγγραφα περί αίτησης χορήγησης δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου. Στην περίπτωση αυτή η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής αυτών, για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγησή τους από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές. Ο προσωρινός ανάδοχος μπορεί να αξιοποιεί τη δυνατότητα αυτή τόσο εντός της αρχικής προθεσμίας για την υποβολή δικαιολογητικών όσο και εντός της προθεσμίας για την προσκόμιση ελλειπόντων ή τη συμπλήρωση ήδη υποβληθέντων δικαιολογητικών, κατά την έννοια του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, ως ανωτέρω προβλέπεται. Η παρούσα ρύθμιση εφαρμόζεται αναλόγως και όταν η αναθέτουσα αρχή ζητήσει την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και πριν από το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016, τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας. Απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας, εάν: i) κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Ευρωπαϊκό Ένιο Έγγραφο

Σύμβασης (ΕΕΕΣ) είναι εκ προθέσεως απατηλά, ή έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία , ή ii) δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα των παραπάνω δικαιολογητικών, ή iii) από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.3 (λόγοι αποκλεισμού) ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής σύμφωνα με τις παραγράφους 2.2.4 έως 2.2.8 (κριτήρια ποιοτικής επιλογής) της παρούσας, Σε περίπτωση έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης της αναθέτουσας αρχής για μεταβολές στις προϋποθέσεις, τις οποίες ο προσωρινός ανάδοχος είχε δηλώσει με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) ότι πληροί, οι οποίες μεταβολές επήλθαν ή για τις οποίες μεταβολές έλαβε γνώση μετά την δήλωση και μέχρι την ημέρα της σύναψης της σύμβασης (οψιγενείς μεταβολές), δεν καταπίπτει υπέρ της Αναθέτουσας Αρχής η εγγύηση συμμετοχής του. (...) Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από την Επιτροπή του Διαγωνισμού, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών σύμφωνα με όσα ορίζονται ανωτέρω (παράγραφος 3.1.2.1.) και τη διαβίβασή του στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης είτε για την κατακύρωση της σύμβασης είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας.». Περαιτέρω, με τις διατάξεις του άρθρου 103 παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 43 του Ν. 4782/2021, προς τις οποίες στοιχούν οι ρυθμίσεις της παρ. 3.2 της Διακήρυξης του διαγωνισμού, ο νομοθέτης διαμόρφωσε τη διαδικασία υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου με σκοπό, όπως εκτίθεται στην αιτιολογική έκθεση του Ν. 4782/2021, την "αποφυγή αδικαιολόγητων αποκλεισμών των οικονομικών φορέων από τις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης για τυπικούς λόγους που οφείλονται στην ελλιπή ή μη τυπικώς προσήκουσα προσκόμιση των δικαιολογητικών του άρθρου 103, αλλά όχι στην πραγματική συνδρομή των λόγων αποκλεισμού του οικονομικού φορέα από τη διαδικασία ανάθεσης". Συγκεκριμένα, το άρθρο 103 παρ. 2 του Ν. 4412/2016, όπως ήδη ισχύει, επιβάλλει στην αναθέτουσα

Αριθμός απόφασης : 359 /2024

αρχή την υποχρέωση να καλεί τον προσωρινό ανάδοχο "να προσκομίσει τα ελλείποντα ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα" δικαιολογητικά κατακύρωσης, επιτρέποντας με τον τρόπο αυτόν όχι μόνο τη συμπλήρωση (ή την επανυποβολή) ελλιπών (πλημμελών) δικαιολογητικών που έχουν ήδη κατατεθεί στην αναθέτουσα αρχή, αλλά και την υποβολή, το πρώτον, δικαιολογητικών που ο προσωρινός ανάδοχος παρέλειψε, για οποιονδήποτε λόγο, να προσκομίσει εντός της αρχικής προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 103. Πριν από την ως άνω δεύτερη πρόσκληση του προσωρινού αναδόχου, η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί να προβεί στην απόρριψη του φακέλου των δικαιολογητικών κατακύρωσης σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 103 του Ν. 4412/2016 (πρβλ. ΣΤΕ 1020/2022, 1904/2020, 1/2020, Ε.Α. 241/2019, 37/2019, 29/2019). Από την επισκόπηση του υποβληθέντος εκ μέρους του ανωτέρω οικονομικού φορέα «...» ΕΕΕΣ (σελ. 10 επ. και σελ. 11-12), προκύπτει ότι στο Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής - Τεχνικό προσωπικό ή τεχνικές υπηρεσίες για τον έλεγχο της ποιότητας (...), προέβη στην κατωτέρω δήλωση με το εξής περιεχόμενο: *«Παρακαλώ περιγράψτε ...- ΔΙΠΛ. ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ (ΑΝΩ ΤΩΝ 7 ΕΤΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ), ... - ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ (ΑΝΩ ΤΩΝ 5 ΕΤΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ), ... - ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ (ΑΝΩ ΤΩΝ 5 ΕΤΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ), ... - ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ Α' ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΩ ΤΩΝ 5 ΕΤΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ) Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε: Όχι Ποσοστό υπεργολαβίας Ο οικονομικός φορέας προτίθεται, ενδεχομένως, να αναθέσει σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας το ακόλουθο μέρος (δηλαδή ποσοστό) της σύμβασης. Επισημαίνεται ότι εάν ο οικονομικός φορέας έχει αποφασίσει να αναθέσει μέρος της σύμβασης σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας και στηρίζεται στις ικανότητες του υπεργολάβου για την εκτέλεση του εν λόγω μέρους, τότε θα πρέπει να συμπληρωθεί χωριστό ΕΕΕΣ για τους σχετικούς υπεργολάβους, βλέπε μέρος II, ενότητα Γ ανωτέρω. Προσδιορίστε 0 Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε: Όχι»*. Περαιτέρω, από τον ηλεκτρονικό φάκελο της προσφοράς του ανωτέρω οικονομικού φορέα προκύπτει ότι, κατά την υποβολή της προσφοράς του στις 27-09-2023, υπεβλήθησαν ηλεκτρονικά και τα κάτωθι έγγραφα: (α) για την ... ,

Αριθμός απόφασης : 359 /2024

η με αριθμό .../... (αριθ. πρωτ...) Γενική άδεια εκτέλεσης και συντήρησης ηλεκτρικών εγκαταστάσεων όλων των ειδικοτήτων και κατηγοριών της ... , (β) για τον ... , η με αριθμό ... (αριθ. πρωτ...) Βεβαίωση Αναγγελίας της Γενικής Διεύθυνσης ... , (γ) για τον ... με αριθμό ... (αριθ. πρωτ...) Βεβαίωση Αναγγελίας της Γενικής Διεύθυνσης ... , (δ) για τον ... με αριθμό ... Άδεια Ηλεκτρολόγου Α΄ειδικότητας της Γενικής Διεύθυνσης ... καθώς και ο με ημερομηνία 04-11-2022 ετήσιος Πίνακας Προσωπικού ... (...) στον οποίο περιλαμβάνονται άπαντες οι ανωτέρω. Από την επισκόπηση των εγγράφων του ηλεκτρονικού φακέλου του διαγωνισμού προκύπτουν, επιπρόσθετα, και τα κάτωθι: Στις 02-11-2023, ο ανωτέρω οικονομικός φορέας, επί της αναφερόμενης στην σκέψη 2 της παρούσας πρόσκλησης υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης, κατέθεσε ηλεκτρονικά τον φάκελο δικαιολογητικών κατακύρωσης, στον οποίο, μεταξύ άλλων, περιέλαβε τον με ημερομηνία 02-11-2023 κατάλογο τεχνικού προσωπικού, στον οποίο αναφέρονται τα εξής τρία πρόσωπα: η ... , ο ... και ο ... (και όχι ο...), καθώς και την αντίστοιχη για τον καθένα, είτε άδεια, είτε βεβαίωση αναγγελίας δραστηριότητας. Ως προελέχθη στην σκέψη 2 της παρούσας, στις 27-11-2023, μετά τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, η Αναθέτουσα Αρχή απέστειλε στον ανωτέρω οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά αίτημα προσκόμισης συμπληρωματικών στοιχείων εντός 10 ημερών ζητώντας, μεταξύ άλλων, να προσκομιστεί (i) Έντυπο Ε4 σε ισχύ και (ii) Λαμβάνοντας υπόψη τον κατάλογο τεχνικού προσωπικού που απέστειλε ο προσωρινός ανάδοχος, να αναφερθεί αναλυτικά το προσωπικό το οποίο θα διατεθεί: α) για το τμήμα 1 στο ... και ... και β) για το τμήμα 2 στη ... Ο ανωτέρω οικονομικός φορέας επί της ανωτέρω δεύτερης πρόσκλησης της Αναθέτουσας Αρχής για την υποβολή συμπληρωματικών δικαιολογητικών κατακύρωσης, υπέβαλε ηλεκτρονικά, μεταξύ άλλων, στις 07-12-2023 (α) τον με ημερομηνία 02-10-2023 Πίνακα Προσωπικού ... του ... στον οποίο περιλαμβάνονται μόνο η ... και ο ... καθώς και (β) το αρχείο με την ονομασία «ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΟΥ ΘΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΘΕΙ_signed.pdf» υπογεγραμμένο στις 14:46:30, με το εξής περιεχόμενο: *«ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΟΥ ΘΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΘΕΙ ΣΤΑ ΚΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ... Οι τεχνικοί που θα απασχοληθούν στα κτήρια του ... είναι οι κάτωθι: 1) Στο*

Αριθμός απόφασης : 359 /2024

τμήμα 1 στο ... και στα ... θα απασχοληθεί ο ... 2) Στο τμήμα 2 στην ... θα απασχοληθεί ο ... ». Την ίδια ημέρα (07-12-2023) ο ανωτέρω οικονομικός φορέας υπέβαλε ηλεκτρονικά με δεύτερο, μεταγενέστερο ηλεκτρονικό μήνυμα το αρχείο με την ονομασία «ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΟΥ ΘΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΘΕΙ_signed.pdf» υπογεγραμμένο στις 16:26:06 , με το εξής περιεχόμενο: «ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΟΥ ΘΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΘΕΙ ΣΤΑ ΚΤΗΡΙΑ ΤΟΥ .... Οι τεχνικοί που θα απασχοληθούν στον κτήρια του ... είναι οι κάτωθι: 1) Στο τμήμα 1 στο ... και στα ... θα απασχοληθεί ο ... και ο ... 2) Στο τμήμα 2 στην ... θα απασχοληθεί ο ... και ... », μαζί με βεβαιώσεις αναγγελίας των ανωτέρω. Έτι περαιτέρω, στις 05-01-2024 ο ανωτέρω οικονομικός φορέας υπέβαλε ηλεκτρονικά τα εξής έγγραφα: (α) το με ημερομηνία 05-01-2024 έγγραφο Οψιγενούς Μεταβολής στο οποίο δηλώνεται ότι ο ... αντικαθίσταται από τον ... Μηχανολόγο ΤΕ με άδεια Εγκαταστάτη Ηλεκτρολόγου (β) την με αριθμό ... Βεβαίωση Αναγγελίας της Διεύθυνσης Ανάπτυξης ... για τον ... (γ) την με αριθμό 112/α΄τριμηνο/2024 Κατάσταση Συμφωνητικών παρ. 16 άρθρου 8 του Ν. 1882/1990. Τέλος, από την επισκόπηση του εγγράφου του ... που προσκομίσει η προσφεύγουσα με την ονομασία «Βεβαίωση Προϋπηρεσίας... » προκύπτει ότι το ανωτέρω πρόσωπο απασχολήθηκε στον οικονομικό φορέα με την επωνυμία «...» κατά το χρονικό διάστημα από 03/2019 έως 03/2023, ενώ για το χρονικό διάστημα από 03/2023 έως 11/2023 απασχολήθηκε στην προσφεύγουσα. Απορριπτέος είναι ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας περί της μη υποβολής βεβαίωσης αναγγελίας για την ... διότι, ακόμα και αν δεν είχε υποβληθεί, δεν θα μπορούσε να απορριφθεί ο ανωτέρω οικονομικός φορέας προτού κληθεί ειδικώς από την Αναθέτουσα Αρχή να προσκομίσει/συμπληρώσει το υποβληθέν ελλείπον ή/και πλημμελή δικαιολογητικά κατ' εφαρμογή του άρθρου 103 του Ν. 4412/2016 και του όρου 3.2 της Διακήρυξης. Επί των ανωτέρω δηλωθέντων στο υποβληθέν εκ μέρους του προαναφερόμενου οικονομικού φορέα ΕΕΕΣ του, σχετικά με την συγκρότηση της Ομάδας έργου (απαιτούμενο τεχνικό προσωπικό, σελ. 10 επ. και σελ. 11-12), από όλα τα ανωτέρω αναλυτικά αναφερόμενα, από την επισκόπηση των στοιχείων του ηλεκτρονικού φακέλου του διαγωνισμού και των ισχυρισμών των ενδιαφερομένων μερών, σε συνδυασμό με τους όρους

Αριθμός απόφασης : 359 /2024

της Διακήρυξης, προκύπτουν τα εξής: 1) κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του ανωτέρω οικονομικού φορέα την 27-09-2023 ο ... δεν απασχολείτο σε αυτόν 2) ακόμα και αν ληφθεί υπ' όψιν ότι εκ περισσού δηλώθηκε στο ΕΕΕΣ του ανωτέρω οικονομικού φορέα ο ... τα υπόλοιπα εκ των δηλωθέντων πρόσωπα δεν πληρούν τον όρο της Διακήρυξης για την Ομάδα έργου ανά Τμήμα αυτού, διότι ως προκύπτει από την επισκόπηση των υποβληθέντων δικαιολογητικών κατακύρωσης, κατόπιν και της δεύτερης πρόσκλησης της Αναθέτουσας Αρχής προς συμπληρωματική υποβολή αυτών

α) στον με ημερομηνία 02-10-2023 Πίνακα Προσωπικού ... του ... περιλαμβάνονται μόνο η ... και ο ... σε σχέση με όσους δηλώθηκαν στο υποβληθέν ΕΕΕΣ β) στο υποβληθέν την 07-12-2023 αρχείο με την ονομασία «ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΟΥ ΘΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΘΕΙ_signed.pdf» υπογεγραμμένο στις 16:26:06, το οποίο ελήφθη υπ' όψιν από την Αναθέτουσα Αρχή ως μεταγενέστερο χρονολογικά αρχείο, κρίνοντας πως η υποβολή του πρώτου χρονολογικά αρχείου (αυτού που είχε υπογραφεί στις 14:46:30) οφείλεται σε πρόδηλη παραδρομή του διαγωνιζομένου, όπως αναφέρει στις Απόψεις της (σελ. 6), ο ανωτέρω οικονομικός φορέας, ως προσωπικό που θα απασχοληθεί στα κτήρια της Αναθέτουσας Αρχής αναφέρει, 1) Στο τμήμα 1 στο ... και στα ... τον ... και τον ... 2) Στο τμήμα 2 στην ... τον ... και τον ... εκ των οποίων, ως προελέχθη αμέσως παραπάνω, ο ... δεν απασχολείτο στην εταιρία αυτή ήδη από τον 03/2023, ο ... δεν περιλαμβάνεται στον υποβληθέντα με ημερομηνία 02-10-2023 Πίνακα Προσωπικού ... του ... και ο ... δεν δηλώνεται στο υποβληθέν ΕΕΕΣ του ανωτέρω οικονομικού φορέα (ανεξαρτήτως της ειδικότητας αυτού), ενώ η ... , ακόμα και αν ήθελε υποτεθεί ότι στο πρόσωπό της συμπίπτει η ιδιότητα της Υπεύθυνου Έργου και της Υπεύθυνης Μηχανικού Συντήρησης, ως η δυνατότητα αυτή προβλέπεται από τον οικείο όρο της Διακήρυξης, αυτή δεν αναφέρεται καθόλου στο ανωτέρω ληφθέν υπ' όψιν από την Αναθέτουσα Αρχή αρχείο. Τέλος, από το υποβληθέν την 05-01-2024 έγγραφο Οψιγενούς Μεταβολής στο οποίο δηλώνεται ότι ο ... αντικαθίσταται από τον ... , και πάλι δεν συγκροτείται από τον ανωτέρω οικονομικό φορέα νόμιμη Ομάδα έργου ανά Τμήμα διότι, σε κάθε περίπτωση, ο ... δεν δηλώθηκε στο υποβληθέν ΕΕΕΣ. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τα

Αριθμός απόφασης : 359 /2024

ανωτέρω, ο οικονομικός φορέας με την επωνυμία «...» όφειλε να υποβάλλει Ομάδα έργου (απαιτούμενο τεχνικό προσωπικό) σύμφωνα με τους προαναφερόμενους όρους της Διακήρυξης, κατόπιν, δε, και της δεύτερης πρόσκλησης προς υποβολή συμπληρωματικών δικαιολογητικών, να υποβάλλει Πίνακα (κατάστασης) Προσωπικού ... σε ισχύ προς την Επιθεώρηση Εργασίας, καθώς και Υπογεγραμμένο ονομαστικό κατάλογο του τεχνικού προσωπικού που θα απασχοληθεί στην εκτέλεση της παρούσας σύμβασης ανά Τμήμα, σύμφωνα και με τις περιληφθείσες στο υποβληθέν ΕΕΕΣ του, αφού δεν το έπραξε με την πλημμελή υποβολή των ανωτέρω εγγράφων και με πρόσωπα που απαραδέκτως αναφέρει, όφειλε η Αναθέτουσα Αρχή να κρίνει την προσφορά του αποκλειστέα, κατόπιν και της δεύτερης αυτής πρόσκλησης, απορριπτομένων ως αβάσιμων των σχετικών ισχυρισμών της Αναθέτουσας Αρχής, καθότι εξαντλήθηκε η δυνατότητα (εκ νέου) επαναληπτικής κλήσης κατ' άρθρο 103 του Ν. 4412/2026 προς διευκρίνιση επί ζητήματος ερωτηθέντος και ήδη πολλαπλώς απαντηθέντος, ενώ η ανωτέρω δήλωση στο οικείο πεδίο του ΕΕΕΣ του οικονομικού αυτού φορέα δεν είναι σύμφωνη με τους προαναφερόμενους όρους της Διακήρυξης, που απαιτούν ρητά να δηλώνονται από τον προσφέροντα τα φυσικά πρόσωπα της Ομάδας Έργου, ως αυτή (η Ομάδα) προβλέπεται από την Διακήρυξη ανά Τμήμα της προκείμενης σύμβασης διότι, εκτός των άλλων, η εκ μέρους του ανωτέρω οικονομικού φορέα δήλωση στο υποβληθέν ΕΕΕΣ του με το προαναφερθέν περιεχόμενο δεν προαποδεικνύει την δέσμευση αυτού περί των συγκεκριμένων προσώπων του απαιτούμενου τεχνικού προσωπικού που θα απασχοληθούν ανά Τμήμα της προκείμενης σύμβασης. Περαιτέρω, ο ισχυρισμός της Αναθέτουσας Αρχής περί της δυνατότητας σύμφωνα με τον όρο 3.2 της Διακήρυξης αντικατάστασης εκ μέρους του αναδόχου ενός μέλους του τεχνικού προσωπικού από κάποιο άλλο που να πληροί τις απαιτήσεις της Διακήρυξης, ακόμα και αν το τελευταίο δεν είχε δηλωθεί στο ΕΕΕΣ, χωρίς το γεγονός αυτό να συνιστά τροποποίηση της προσφοράς, καθώς η ελάχιστη απαίτηση βάσει της οποίας πρέπει να κριθεί ως αποδεκτή η προσφορά είναι η συμπερίληψη στην ομάδα έργου των προσώπων με τα προσόντα που προβλέπονται στην παρ. 2.2.6 της

Διακήρυξης τυγχάνει απορριπτέος ως αβάσιμος, σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν αμέσως παραπάνω, καθώς και σύμφωνα με τον όρο του άρθρου 2.2.9.2 Β.3, β) της Διακήρυξης, κατά τον οποίο υφίσταται δυνατότητα αλλαγής στα πρόσωπα του απασχολούμενου προσωπικού μόνο κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης και υπό τις προϋποθέσεις της Διακήρυξης. Άλλωστε, σύμφωνα με το άρθρο 3.2 της Διακήρυξης, δυνατότητα αλλαγής των δηλωθέντων στο ΕΕΕΣ υπάρχει μόνο σε περίπτωση οφισγενών μεταβολών, οι οποίες επήλθαν μετά την υποβολή του ΕΕΕΣ και όχι για λόγους που ήταν γνωστοί και, σε κάθε περίπτωση προϋπήρχαν, όπως, εν προκειμένω. Επομένως, σύμφωνα με τα ανωτέρω, ο ανωτέρω λόγος της κρινόμενης προσφυγής είναι βάσιμος και πρέπει να γίνει δεκτός.

15. Επειδή, σύμφωνα με τα αναλυθέντα στις δύο προηγούμενες σκέψεις, δεδομένου ότι γίνεται δεκτός ως βάσιμος ο ανωτέρω πρώτος λόγος της κρινόμενης προσφυγής και, ο οποίος παρέχει αυτοτελές έρεισμα για την απόρριψη της προσφοράς του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...», παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών λόγων της προσφυγής σχετικά με την προσφορά του (πρβλ. Ε.Α. ΣτΕ 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007. Βλ. και ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62 και ΑΕΠΠ 839/2018, σκ. 53, 969/2019 σκ. 49, 1360/2020, σκ.48).

16. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις να ακυρωθούν κατά το αντίστοιχο μέρος τους και να επιστραφεί στην προσφεύγουσα το καταβληθέν παράβολο.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει την με αριθμ. ... (... συνεδρίαση, θέμα...) απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής, καθώς και την ενσωματωθείσα σε αυτήν με αριθμ. ... (... συνεδρίαση, θέμα 3^ο) απόφασή της, κατά το μέρος που έγινε δεκτή η προσφορά του οικονομικού φορέα με

Αριθμός απόφασης : 359 /2024

την επωνυμία «...», καθώς και η προσφορά του οικονομικού φορέα και με την επωνυμία «...» στον οποίο κατακυρώθηκε η σύμβαση και για δύο Τμήματα του διαγωνισμού, κατά το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή στην προσφεύγουσα του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 2 Φεβρουαρίου 2024 και εκδόθηκε στις 22 Φεβρουαρίου 2024 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΑΡΑΝΤΙΔΟΥ
Α/Α ΚΩΝ/ΝΟΣ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ